

cumpolar Conference, og aftaler med regionale enheder i nabolande, f.eks. canadiske provinser og territorier. Dette samarbejde kan fortsættes og udbygges uden at berøre de stats- og folkeretlige spørgsmål, som er omhandlet i nærværende lov.

§ 1, stk. 1 og 2, 2. pkt., omfatter alle folkeretlige handlinger i relation til forhandling og indgåelse af aftaler, herunder også uformelle forhandlinger, der måtte være et led i større forhandlingsforløb. Specielt for opsigelse af aftaler fremgår af stk. 3, at aftaler, som er indgået af Grønlands landsstyre i medfør af bestemmelsen, kan opsiges af landsstyret i medfør af bestemmelsen. For så vidt indgåelse af nye aftaler i henhold til § 1 vil kræve, at gamle aftaler, som er indgået af de danske myndigheder, ophører, vil dette efter omstændighederne kunne kræve medvirken af de danske myndigheder.

§ 1 angår kun folkeretlige aftaler, der fuldt ud ligger inden for områder, som er overtaget af de grønlandske myndigheder. Det er i denne forbindelse ikke afgørende, om de pågældende sagsområder varetages af de grønlandske myndigheder i henhold til den grønlandske hjemmestirelovs § 4, § 5 eller § 7, eller om overtagelse er sket i henhold til anden lov. § 1 finder således ikke anvendelse i forhold til aftaler, hvori der også indgår emner, der falder uden for overtagne sagsområder. Spørgsmålet om, hvor detaljeret bedømmelsen af denne betingelse skal være, må fastlægges i praksis, hvor der må udøves rimelige skøn i forhold til de konkrete aftaleudkast, der skal forhandles.

Folkeretlige aftaler, som både omfatter Grønland og Færøerne, opfylder ikke betingelserne i § 1, stk. 1, idet de ikke angår spørgsmål, der fuldt ud henhører under én rigsdels overtagne sagsområder. På den baggrund er det i stk. 2, 1. pkt., udtrykkelig fastsat, at stk. 1 ikke finder anvendelse ved forhandling og indgåelse af folkeretlige aftaler, som vedrører både Grønland og Færøerne. Da det er ønskeligt, at Grønlands landsstyre og Færøernes landsstyre kan forhandle og indgå sådanne aftaler efter samme principper, som er fastlagt i § 1, stk. 1, åbner bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt., mulighed for, at de to landsstyrene kan beslutte at forhandle og indgå sådanne aftaler under forudsætning af, at de handler i forening. Anvendelse af denne bestemmelse forudsætter, at der er vedtaget en tilsvarende lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler. En sådan lov er under behandling.

De to landsstyrene må mht. de centrale formelle skridt om forhandlingens påbegyndelse og afslutning samt aftalens indgåelse handle som én part. Dette er en nødvendig følge af, at Danmarks Riges Grundlov forudsætter, at Kongeriget Danmark er ét folkerets-

subjekt (én stat), jf. hvad der ovenfor i de almindelige bemærkninger er angivet om de statsretlige aspekter.

Såfremt et af landsstyrene ikke ønsker at udnytte muligheden for at handle i forening i medfør af § 1, stk. 2, 2. pkt., vil forhandlingerne skulle ske efter de hidtil gældende regler, dvs. med Udenrigstjenestens medvirken.

Det følger af § 1, stk. 4, at fuldmagten ikke gælder folkeretlige aftaler, der berører forsvars- og sikkerhedspolitikken. Aftaler i forbindelse med forsvarsaftalen af 1951 om forsvaret af Grønland, som ændret ved aftale af 6. august 2004, og andre aftaler, der berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, er ikke omfattet af lovforslaget. Ved afgørelsen af, hvorvidt en given forhandling må anses for at berøre forsvars- og sikkerhedspolitikken vil det være af væsentlig betydning, om aftalen forhandles med det pågældende lands udenrigs- og forsvarsmyndigheder, eller om der alene sigtes mod forhandlinger mellem Grønlands landsstyre og andre ressortmyndigheder i en fremmed stat – f. eks. miljømyndigheder eller skattemyndigheder.

Det følger endvidere af § 1, stk. 4, at ordningen ikke gælder for aftaler, der skal gælde for Danmark. Dette beror på, at Grønland ikke kan deltage selvstændigt under formen »Kongeriget Danmark for så vidt angår Grønland« i aftaler, hvor Kongeriget allerede deltager i aftalen, jf. hvad der er nævnt ovenfor under det statsretlige afsnit.

Endelig følger det af § 1, stk. 4, at § 1 ikke gælder for folkeretlige aftaler, der forhandles inden for en international organisation, som Kongeriget Danmark er medlem af. Sådanne folkeretlige aftaler vil normalt skulle gælde for Danmark. Fuldmagten vil derfor i de fleste af disse tilfælde ikke kunne finde anvendelse allerede som følge af Danmarks deltagelse i forhandlingerne om aftalen, jf. ovenfor om det forhold, at fuldmagten ikke finder anvendelse for aftaler, som skal gælde for Danmark. Den særlige begrænsning af fuldmagten i relation til aftaler, der forhandles inden for en international organisation, som Danmark er medlem af, får selvstændig betydning, hvor EU inden for en international organisation, som Kongeriget Danmark og de øvrige EU-lande er medlemmer af, repræsenterer alle medlemslandene ved udarbejdelse af en international aftale og udøver medlemsstaternes stemmeret. Det bemærkes for fuldstedighedens skyld, at EU-medlemsstater, som har oversøiske territorier, hvis udenrigsrelationer de varetager, og som ikke er omfattet af EU-traktaterne, i en sådan situation i overensstemmelse med erklæring nr. 25 til Maastricht-traktaten selv kan handle til varetagelse af et oversøisk territoriums interesser, uden at dette skader Fælles-